

Sucho

Cvičný program environmentální výchovy pro analýzu.

Upozornění: Tento program byl vytvořen pro potřebu pregraduální a post-graduální výuky oboru environmentální výchova. Je součástí lekce zaměřené na analýzu a posuzování kvality programů environmentální výchovy. Záměrně obsahuje řadu problematických postupů, jejichž aplikace může mít negativní dopad na žáky. Rozhodně jej proto nedoporučujeme používat pro jiný, než výše popsany účel.

Cíle:

Cílem programu je poskytnout žákům potřebné znalosti o změnách klimatu, vést je k uvědomění si jejich podílu na globální klimatické změně a motivovat je k odpovědnému environmentálnímu chování.

Výstupy:

Po ukončení programu žáci:

- Vysvětlí principy klimatické změny a uvedou, jakým způsobem se svým chováním na ní podílejí.
- Uvedou příklady alespoň tří činností, které mohou ve svém chování změnit, aby klimatickou změnu zmírnil.

Věk: 4.-5. ročník základní školy

Délka: 3 vyučovací hodiny

Prostředí: učebna

Průběh:

Úvodní diskuse (cca 10 minut)

1. Učitelka se ptá žáků, jaké znají problémy životního prostředí. Vede je k tomu, aby se ve výčtu objevily i změny klimatu a sucho.
2. Učitelka se dále ptá, jestli si žáci všimli ve svém okolí dopadů sucha. Napovídá jim příklady (schnoucí lesy, vysychající studánky).

Výklad: Sucho a změny klimatu (cca 20 minut)

3. Učitelka žákům promítne prezentaci, která srozumitelně vysvětlí mechanismus klimatických změn, jejich příčin a dopadů. Následně vysvětlí, že sucho, které žáci zažili, je projevem klimatických změn.

Párová výuka 1: důsledky změn klimatu (cca 10 minut)

4. Žáci pracují ve dvojicích. Jejich úkolem je napsat na papír všechny důsledky, které klimatické změny mohou mít na jejich život. Vybrané skupiny pak čtou svoje nápady nahlas.
5. Žáci dostanou za úkol zavřít si oči a představit si, jak bude vypadat svět, ve kterém se jimi navržené dopady klimatických změn naplní. Učitelka se jich pak zeptá, zda by v takovém světě chtěli žít.

Párová výuka 2: Vlastní vliv na životní prostředí (cca 10 minut)

6. Žáci pracují ve dvojicích. Jejich úkolem je napsat, jak sami svým chováním poškozují životní prostředí. Vybrané skupiny pak čtou své nápady nahlas. Učitelka shrnuje, že všichni svým jednáním škodí životnímu prostředí a pokud svoje chování nezměníme, můžeme způsobit

velkou ekologickou katastrofu. Upozorní, že i sucho, které žáci zažívají, a jeho projevy (uschlé lesy, vysychající studánky) jsou důsledkem špatného lidského chování.

7. Učitelka se ptá žáků, co mohou sami udělat pro ochranu životního prostředí. Zapisuje nápady žáků na tabuli. Zdůrazní, že všichni se musí snažit, jestli chceme zachránit Zemi.

Skupinová práce: Výroba a prezentace posteru (cca 25 minut)

8. Žáci pracují ve čtveřicích. Jejich úkolem je nakreslit na balicí papír poster, který by měl upozornit žáky z ostatních tříd na důležitost ochrany životního prostředí a odpovědného chování. Vyrobené postery jsou rozvěšeny po chodbě školy a žáci si je pak o přestávce společně prohlédnou.

Uzavření (cca 5 minut)

9. Na závěr v učebně učitelka znovu žákům připomene, jak je důležité se o přírodu a životní prostředí starat. Vybídne je, aby se od teď chovali k životnímu prostředí vždy jen hezky a nepoškozovali ho.

Zpracoval: Jan Činčera, 3.12.2020